

Den polske fagarbeideren på vandring – et fagopplæringsystem i møte med massiv emigrasjon

Kaja Reegård

Sekretariatsleder Kompetansebehovsutvalget

Stor knapphet på kompetent arbeidskraft i Norge

20.9.2022 09:30:00 CEST | [Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse \(HK-dir\)](#)

Nesten 30 prosent av virksomhetene får ikke tak i nok arbeidskraft. Størst behov, både på kort og lang sikt er det for sykepleiere. Skal fremtidens behov for sykepleiere dekket kun med å opprette flere studieplasser, må det opprettes nesten 200 nye studieplasser hvert år de neste 14 årene, viser en beregning fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse.

:13 Rogaland TV Radio Tips oss!

Mangel på kompetanse i arbeidsmarkedet sender Norge på «topp» i ny EU-rapport

Norge mangler folk med riktig kompetanse i over hundre yrker. – Dramatisk og et dårlig utgangspunkt, mener regiondirektør i NHO. Det merkes hos Zaptec, som selger elbilladere.

Faksimile: NRK Rogaland 22. feb 2022

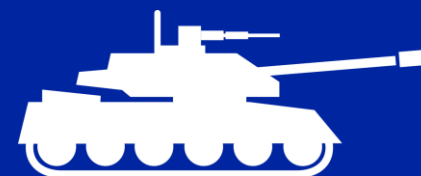
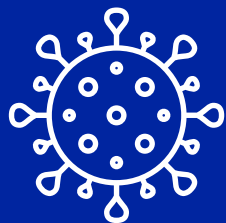
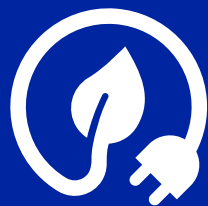
På åtte år må grønne næringer lokke til seg 115.000 arbeidere

(E24) Den grønne omstillingen er i gang og kampen om de grønne hodene kan bli knalltøff. Da må færre jobbe i olje.

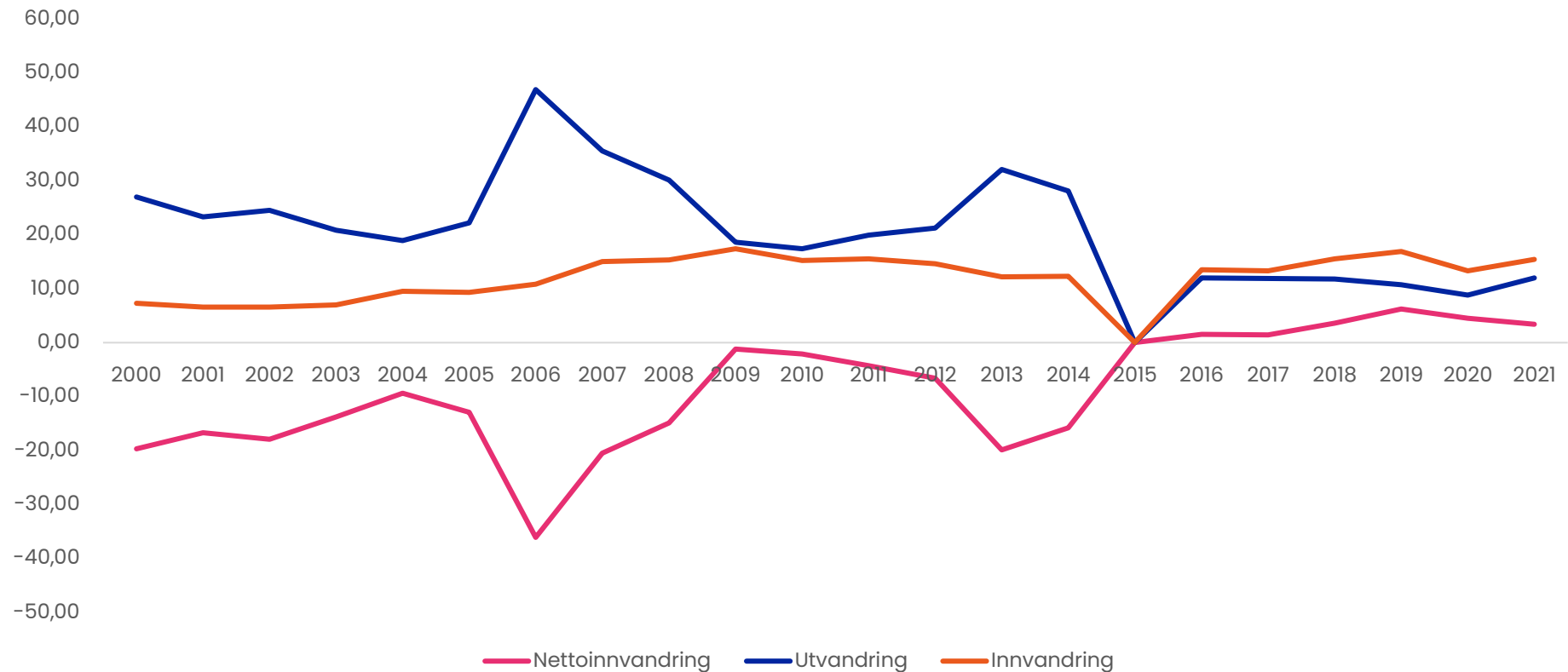
Faksimile: Bergens Tidende 15. nov 2022

Globale drivere for kompetansebehov

Mer innvandring enn utvandring

Nettoinnvandring, innvandring og emigrasjon, Polen fra 2000-2021 (i 1000)

Exit

Voice

Loyalty

Revitalisering og reformaktivitet

- Omfattende reformer for å skape attraktive utdanningstilbud
- Tiltak for involvering av arbeidslivet i opplæringen
- EU bidro med «policy push» og bevilgninger

Respons fra arbeidsgivere

- Store vs. små bedrifter i byggeneeringen
- Innvandring gir både tilgang til
 - Billig ufaglært arbeidskraft
 - Men også «voice» for formalisering av arbeidserfaring og mer fleksible veier til fagbrev

Konklusjon

- Utvandring og innvandring har i hovedsak bidratt til «lojalitet»
- Når «exit» er umulig – mer bruk av «voice»
- Økt reformaktivitet, men mange utfordringer gjenstår
- Høy innvandring fra lavkostland kan sette nye initiativ under press

Direktoratet for
høyere utdanning
og kompetanse

**Takk for
oppmerksomheten**

